

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Fučíka a soudců JUDr. Elišky Mrázkové a Mgr. Nadi Pínové ve věci péče o **nezl. P. K., nar. xxx aj. K., nar. xxx**, zast. Městskou částí Praha 22, se sídlem Praha 10, Uhřetěves, Nové náměstí 1250, jako opatrovníkem, děti Mgr. Zuzany S., nat. xxx, bytem xxx, xxx, zast. Mgr. Jelenou Boudnou, advokátkou, se sídlem Praha 10, Světická 1390/10, a Petra K., nar. xxx, bytem xxx, xxx, zast. Mgr. Tomášem Pelikánem, advokátem, se sídlem Praha 1, Újezd 450/40, **o snížení výživného**, k odvolání obou rodičů proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 3. prosince 2014, č. j. 50 P 38/2012-164,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se m ě n í** jen tak, že výše výživného činí s účinností od 1.1.2013 částku 18.000,- Kč pro nezl. P. K., nar. xxx a částku 13.000,- Kč pro nezl. J. K., nar. xxx, jinak **se p o t v r z u j e**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně snížil výživné stanovené otci rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 z 30.5.2012, č.j. 50 P 38/2012-25, a to pro nezl. P. z částky 25.000,- Kč na částku 22.000,- Kč, a pro nezl. J. z částky 20.000,- Kč na částku 17.000,- Kč počínaje 1.5.2014 a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Takto rozhodl za situace, kdy rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 30.5.2012, č.j. 50 P 38/2012-25, byly na základě dohody rodičů děti svěřeny do výchovy matky a otci stanoveno výživné ve výši 25.000,- Kč pro nezl. P. a ve výši 20.000,- Kč pro nezl. J. Nyní se otec domáhá snížení výživného s tím, že na jeho straně došlo k podstatné změně poměrů. Zejména došlo oproti předchozí úpravě k poklesu jeho příjmů, dále vyplatil matce částku 1,700.000,- Kč na vypořádání SJM. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že otec bydlí v domě, který je v jeho vlastnictví, náklady spojené s bydlením činí cca 100.000,- Kč ročně. Jinak nemá majetek vyšší hodnoty. Platí investiční spoření, má agenturu xxx, která mu sjednává koncerty a vede účetnictví. S dětmi se stýká, dle svých finančních možností jim dává dárky. Oproti předchozímu rozhodování, kdy v roce 2011 činil základ daně 1,887.707,- Kč, v roce 2013 činil 995.970,- Kč. Matka se znovu vdala, v prosinci 2013 ukončila mateřskou dovolenou a podniká v oboru choreografie a zpěv. S rodinou má pronajatý dům, kde měsíční nájemné činí 48.000,- Kč. Na vypořádání SJM obdržela od otce 1,700.000,- Kč, tyto peníze postupně spotřebovává na bydlení a pro potřeby dětí. Ty se postupem času zvýšily, nezl. J. navštěvuje mateřskou školu a chodí na fotbal, u nezl. P. jsou zvýšené náklady v souvislosti s jeho zdravotním stavem, nezl. chodí na tenis. V roce 2013 byla matka v daňové ztrátě. Za tohoto stavu soud prvního stupně právně věc posoudil podle ust. § 913 a § 923 o.z. a § 475 z.ř.s. a dospěl k závěru, že jsou dány podmínky pro snížení výživného. Vyšel zejména z toho, že oproti roku 2011, kdy otec dosahoval příjmu 100.000,- Kč měsíčně, nyní tato částka činí 70.000,- Kč měsíčně, jak otec sám před soudem uvedl. Naproti tomu se zvýšily odůvodněné potřeby dětí již pouhým plynutím času, navíc obě děti jsou xxx, takže mají zvýšené náklady. Ke skutečnosti, že otec zaplatil matce částku 1,700.000,- Kč na vypořádání SJM soud nepřihlédl, když otci zůstal dům ve kterém bydlí, matka musela řešit svou bytovou situaci. Za přiměřené výživné považoval částku 22.000,- Kč pro P. a částku 17.000,- Kč pro J., když podle něho takové výživné odpovídá všem zákonným kritériím. Výrok o nákladech řízení odůvodnil ust. § 23 z.ř.s.

Proti rozsudku podali oba rodiče včas odvolání. Otec namítal, že soud prvního stupně dospěl na základě provedeného dokazování k nesprávným skutkovým závěrům ohledně jeho majetkové a příjmové situace, když vycházel z příjmu vyššího, než plyne z daňového přiznání a nutných doložených dluhů a výdajů otce. Soudem vyměřené výživné potom neodpovídá zákonnému požadavku shodné životní úrovně rodiče a dítěte. Konečně soud přistoupil ke snížení výživného až od 1.5.2014 a nikoli již od 1.1.2013, jak otec požadoval, přičemž od tohoto data doložil snížení příjmů. Dále v odvolání uvedl, že příjem otce po zdanění a povinných odvodů činil v roce 2013 přibližně 55.000,- Kč měsíčně a nikoli 70.000,- Kč, ze kterých vyšel soud prvního stupně. Stejného příjmu potom dosahuje otec i v roce 2014. Tento příjem je potom třeba ponížit o měsíční splátky hypotéky ve výši 20.000,- Kč a splátky dluhu ze smlouvy o půjčce, kterou otec uzavřel za účelem vypořádání SJM. Z těchto skutečností vyplývá, že otec je v tíživé ekonomické situaci a nezbyvají mu finanční prostředky na úhradu jeho základních potřeb. Otec je toho názoru, že potřeby dětí se oproti tomu nijak zásadně nezvýšily. Majetkové poměry matky se oproti předchozímu období výrazně zlepšily, obdržela od otce částku 1,700.000,- Kč na vypořádání SJM, podniká v oboru choreografie a zpěv, žije

se svým manželem a dětmi v luxusním a nadstandardním domě, přičemž otec usuzuje, že matka spotřebovává výživné, které jí otec platí pro nezletilé. Životní úroveň dětí považuje otec za nepřiměřeně vysokou a neodpovídající životní úrovni otce. Za adekvátní výživné otec považuje částku 12.000,- Kč pro Petra a 10.000,- Kč pro Jana, a to od 1.1.2013 a v tomto směru navrhl změnu rozsudku soudu prvního stupně.

Matka ve svém odvolání namítala, že soud prvního stupně neprovedl všechny potřebné důkazy. Z peněžního deníku za rok 2013 totiž vyplývá, že otec měl kromě příjmů, ze kterých byla vypočítána daň, ještě příjmy nezvyšující základ daně, a to především osobní vklady, což jsou však rovněž příjmy na straně otce. Tyto příjmy otec nevysvětlil, stejně jako příjmy z cenných papírů. Není rovněž zřejmé, kterou položku v peněžním deníku činí tantiemy a zda jsou zde vůbec uvedeny. Dále se zabývala počtem vystoupení, která otec uskuteční, což je podle jejího názoru 5 až 8 koncertních vystoupení měsíčně, když za jedno pobírá cca 65.000,- Kč, poukázala rovněž na to, že v roce 2014 začal otec vystupovat v muzikálovém představení xxx, od počátku roku 2015 potom rovněž v muzikálu xxx. Z počtu vystoupení a ceny za jedno vystoupení je potom zřejmé, že příjem otce nemůže činit méně než 260.000,- Kč měsíčně. Pokud otec při jednání soudu uvedl, že mu na základní životní potřeby měsíčně zbývá částka 5.730,- Kč, je třeba poukázat na to, že z peněžního deníku vyplývá, že si platí investiční pojištění a penzijní pojištění v celkové výši 3.230,- Kč, dále platí investiční spoření ve výši 20.000,- Kč měsíčně, v roce 2013 vynaložil na úpravu zahrady částku 36.660,- Kč. Podle názoru měl soud prvního stupně provést znalecký posudek z oboru ekonomie a účetnictví a dále účetnictví agentury xxx, která otce zastupuje. Naproti tomu soud vycházel pouze z daňového přiznání předloženého otcem. Poukázala rovněž na to, že otec se s dětmi stýká minimálně, za celý rok 2014 měl děti pouze 5x, veškeré výdaje související s nezletilými hradí matka. Matka má za to, že u otce nedošlo k poklesu příjmů ani životní úrovně, jak tvrdí, zůstal mu luxusní rodinný dům a automobil, naopak potřeby dětí se zvýšily, jak bylo v řízení prokázáno. Navrhl změnu rozsudku tak, aby výživné bylo ponecháno v původní výši.

Otec se ještě vyjádřil k odvolání matky. Uvedl, že důkazy provedené soudem prvního stupně považuje za zcela dostatečné ke zjištění skutkového stavu věci o svých příjmových poměrech, znovu stejně jako v odvolání, provedl rekapitulaci svých příjmů s tím, že tyto naopak odůvodňují snížení výživného ve vyšší míře, než jak provedl soud prvního stupně. Tvrzení matky, že do příjmů otce je třeba zahrnout rovněž příjmy nezvyšující základy daně, je přitom zcela účelové. Poukázal na to, že otec pro účely dílčího základu daně uplatnil výdajový paušál ve výši 40% v souladu se zákonem o daních z příjmu, takže základ daně činil 967.685,- Kč, od této částky je však třeba odečíst zdravotní pojištění a sociální pojištění, takže čistý příjem otce v roce 2013 činil 680.980,- Kč, což představuje 56.700,- Kč měsíčně. Pokud jde o příjmy nezvyšující základ daně, jde pouze o finanční likviditu z již dříve otcem vlastněného majetku, otec tyto prostředky nově nenabyl, pouze byl nucen část majetku rozprodat tak, aby byl schopen dostát své vyživovací povinnosti. Pokud jde o částku 65.000,- Kč, kterou má otec pobírat za jedno vystoupení, poukázal na to, že z této částky je hrazena rovněž odměna šesti členům kapely, náklady na dopravu, zvukaře a provize zastupující agentuře, takže otec má z vystoupení průměrný příjem 15.-20.000,- Kč. Průměrně potom otec odehraje 4 vystoupení měsíčně. Pokud jde o styk otce s dětmi, matka s ním ohledně styku vůbec nekomunikuje, tento musí otec iniciovat sám, s dětmi se stýká pravidelně 1x týdně, matka jim však neumožňuje u otce přespát. Zopakoval, že životní úroveň dětí je nepřiměřeně vysoká.

Opatrovník navrhl potvrzení rozsudku soudu prvního stupně jako věcně správného s tím, že úprava poměrů byla provedena v zájmu nezletilých dětí.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a o.s.ř.), přičemž nebyl vázán mezemi odvolání, neboť řízení lze zahájit i bez návrhu, a dospěl k závěru, že odvolání otce je částečně důvodné. Dokazování doplnil podle ust. § 213 odst. 2 o.s.ř.

Odvolací soud doplnil dokazování daňovými priznáními obou rodičů za rok 2014 a zjistil, že otec v tomto období dosáhl příjmu 1,579.185,- Kč, výdaje dle ust. § 7 zák. č. 586/1992 Sb. činily 631.674,- Kč, rozdíl mezi příjmy a výdaji činil 947.511,- Kč, daň z příjmu potom částku 114.480,- Kč. Za totéž období matka dosáhla příjmu 363.256,- Kč, výdaje činily 338.735,- Kč, rozdíl mezi příjmy a výdaje 24.521,- Kč a daň 3.300,- Kč.

Odvolací soud dále provedl důkaz peněžním deníkem otce za rok 2013 a za období 1-4/2014 a zjistil, že si otec platí pojištění v celkové měsíční výši cca 5.000,- Kč, penzijní připojištění ve výši 2.000,- Kč a dále investiční spoření, které do měsíce května 2013 činilo 20.000,- Kč měsíčně, následně 15.000,- Kč měsíčně. Namátkou potom provedl důkaz výdaji otce jednotlivých měsíců a zjistil, že v těchto výdajích jsou zahrnuty částky na kadeřníka, oblečení, obuv, kosmetiku, zahradnické práce, nákupy v Makru a podobně.

Vzhledem k tomu, že rozhodné období počíná měsícem lednem 2013, bylo třeba do 1.1.2014 postupovat podle ust. § 85 odst. 2, 3 a § 96 odst. 1 zák. o rodině, podle kterého při rozhodování o vyživovací povinnosti je soud povinen přihlídnout k odůvodněným potřebám oprávněného a ke schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinného, jakož i k míře osobní péče rodičů o nezletilé, přičemž dítě má právo podílet se na životní úrovni rodičů. Podle ust. § 99 odst. 1 ZR změní-li se poměry, může soud i bez návrhu změnit soudní rozhodnutí o výživném pro nezletilé děti.

Od 1.1.2014 je třeba věc posoudit podle ust. § 911 a násl. NOZ, přičemž podle ust. § 913 odst. 1 při stanovení výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného. Podle ust. § 915 o.s.ř. životní úroveň dítěte má být zásadně shodná s životní úrovní rodičů, toto hledisko předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte.

Soud prvního stupně provedl dokazování v podstatě v dostatečném rozsahu (daňová priznání rodičů nebyly v rozhodné době k dispozici), ne zcela správně posoudil majetkové poměry otce.

Odvolací soud má především za to, že soud prvního stupně vzhledem k tomu, že předmětem sporu je výživné pro nezletilé děti, provedl dokazování v rozsahu, který pro takový typ sporu byl nezbytný a nepočítal si, jako by řešil majetkové vypořádání rodičů nebo jiný vyúčtovací spor, kdy by bylo nezbytné předkládat jednotlivé stvrzenky a účetní doklady, kompletní účetnictví otce. Stejně tak není třeba provádět ekonomické rozbory, posudky či analýzy majetkových poměrů rodičů, zcela postačí učinit si komplexní představu o majetkových poměrech rodičů a okolnostech případu. Je třeba vyjít z daňových priznání, která jsou směrodatná, přičemž z daňových priznání otce za roky 2013 a 2014 je zřejmé, že se jeho příjmy snížily na polovinu. Dokazováním provedeným v odvolacím řízení bylo zjištěno, že otec uplatňuje v daňovém priznání výdajový paušál ve výši 40%, což je jedna z možností

daná zákonem, nicméně z peněžního deníku otce je zřejmé, že do výdajů započítává náklady na oblečení, obuv, kadeřníka, různé nákupy, údržbu zahrady a podobně. Tím se ovšem jeho životní úroveň podstatně zvyšuje a nelze vyjít z údajů otce, že mu pro vlastní potřebu zbývá jen minimální částka, neboť i tyto výdaje slouží pro uspokojování osobních potřeb otce. Dále bylo zjištěno, že vynakládá částku cca 27.000,- Kč na investiční spoření a různé druhy pojištění, což jsou zbytné výdaje a nelze s nimi počítat v případě plnění vyživovací povinnosti otce vůči nezletilým dětem. Lze tedy uzavřít, že snížení výživného na částky, jak požadoval otec, za tohoto stavu, by jeho majetkovým poměrům neodpovídalo, navíc je třeba přihlídnout i k tomu, že otec se s dětmi stýká ve velmi omezeném rozsahu a nad rámec výživného jim přispívá jen minimálně. Matka vzhledem k věku dětí u nezl. P. i s ohledem na jeho onemocnění xxx dosud vyvažuje svůj díl vyživovací povinnosti samotnou péčí o děti. Za výživné odpovídající všem shora uvedeným zákonným kritériím považuje odvolací soud částky 18.000,- Kč pro nezl. P. a 13.000,- Kč pro nezl. J. a v tomto směru tedy doznal rozsudek soudu prvního stupně změny podle ust. § 220 odst. 2 o.s.ř. s tím, že ke změně poměrů na straně otce došlo již dnem 1.1.2013 a od tohoto data tedy byly splněny podmínky pro snížení výživného. Jinak byl rozsudek jako věcně správný potvrzen podle ust. § 219 o.s.ř. Odvolací soud podotýká, že spotřebované výživné se nevrací dle ust. § 923 odst.2 o.z.

Odvolací soud z uvedených důvodů rozsudek soudu prvního stupně změnil jen co do výše výživného podle ust. § 220 odst. 1 o.s.ř., jinak ho jako věcně správný potvrdil podle ust. § 219 o.s.ř.

V závislosti na změně rozsudku soudu prvního stupně odvolací soud znovu rozhodoval o nákladech řízení, a to před soudy obou stupňů podle ust. § 23 z.ř.s. a § 224 odst. 1, 2 o.s.ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku n e n í odvolání ani dovolání přípustné.

V Praze dne 15. dubna 2015

JUDr. Vladimír Fučík v.r.
předseda senátu

*Za správnost vyhotovení:
Mitkovová Anna*